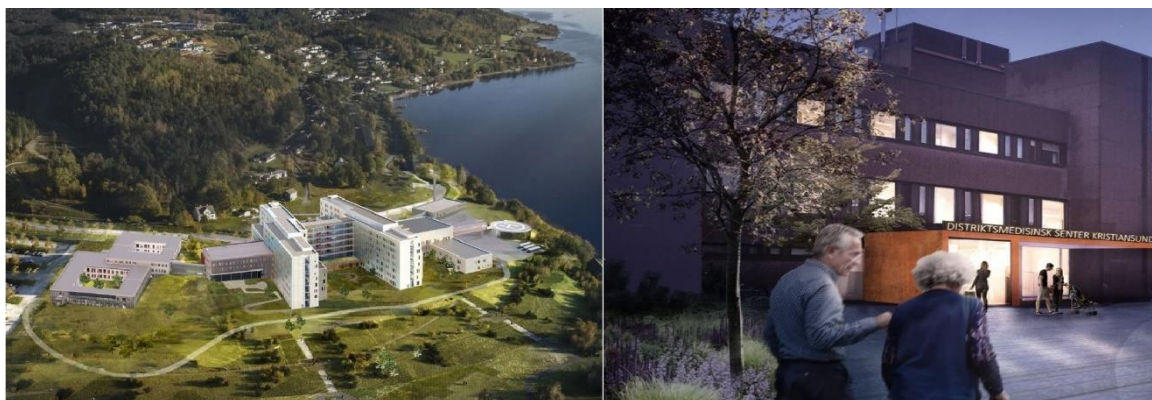

Prosjekt:

Sjukehuset Nordmøre og Romsdal

Tittel:

D.3 Byggherrens seriøsitetsskrav

01	Godkjent for konkurransegrunnlag	DD.MM.ÅÅ	MNO	MAR	HJH	
Rev.	Beskrivelse	Rev. Dato	Utarbeidet	Kontroll	Godkjent	
Kontraktør/leverandørs logo:		Bygg nr:	Etasje nr.:	Systemgr.:	Antall sider: Side 1 av 8	
Prosjekt:	Utgivernr:	Fag:	Dok.type:	Løpenr:	Rev.nr.:	Status:
SNR	0000	S	KO	NNNN	01	G

Innhold

1.	Innledende bestemmelse	3
2.	HMS-kort	3
3.	Pliktig medlemskap i leverandørregister	3
4.	Faglærte håndverkere	3
5.	Lærlinger.....	4
6.	Krav om bruk av fast ansatte.....	4
7.	Bruk av underentreprenører	4
8.	Melding om kontraktsmedhjelpere/ underleverandører	5
9.	Begrensning i adgang til å bruke innleid arbeidskraft.....	5
10.	Krav til lønns- og arbeidsvilkår	6
12.	Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring	7
13.	Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel/forbud mot kontantbetaling	7
14.	Rapporteringsplikt til Skatteetaten, Utland.	7
15.	Tiltak mot svart arbeid - manglende innrapportering av arbeidsforhold, skatt og avgift.....	8
16.	Mislighold av kontraktsforpliktelser – konsekvenser for senere konkurranser.....	8
17.	System for oppfølging av seriøsitetsskrav	8

1. Innledende bestemmelse

Alle avtaler med underentreprenører/-leverandører under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Det henvises også til **Del II B Kontraktbestemmelser**, kapittel 56 Seriøsitetskrav, HMS og SHA og kapittel 57 Lønn, skatter og avgifter.

Brudd på krav i dette dokumentet vil bli ansett som kontraktsbrudd og behandlet i henhold til bestemmelsene i **Del II B Kontraktbestemmelser**, kapittel 10.

Aktuelle vedlegg til seriøsitetsbestemmelsene finnes i **Del II Kontraktgrunnlaget**, kapittel D.3.

2. HMS-kort

Alle arbeidstakere skal bære lett synlig et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt fysisk HMS-kort, vil bli bortvist fra byggeplassen.

Personer som ikke er ansatt, og som ikke omfattes av offentlige krav til HMS-kort (leverandører, transportører, skoleelever på utplassering, personer utplassert av NAV, eller flyktninger i arbeidstrening) kan i stedet ha bekreftelse fra skole/NAV/kommune.

3. Pliktig medlemskap i leverandørregister

Kontraktspart skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Kontraktspart skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

4. Faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 40 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Kontraktspart skal etter kontraktsinngåelsen dokumentere hvordan kravet blir oppfylt i månedsrapporten. I månedsrapportering og ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall fagarbeidertimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

5. Lærlinger

Det er et krav at entreprenører er tilknyttet en lærlingordning, og at en eller flere lærlinger deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten innenfor bygg- og anleggsfagene, jf. forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.

For denne kontrakten gjelder i tillegg følgende:

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 5% av arbeidede timer utføres av lærlinger, jf. opplæringslova § 3-5 og § 4-1.

Kravet kan oppfylles av Kontraktspart inkludert alle underentreprenører.

Utenlandsk kontraktspart eller leverandører kan oppfylle kravet ved å benytte lærling fra en lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

Kontraktspart skal ved oppstart, og i månedsrapporter, dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Byggherren kan redusere kravet dersom:

- Entreprenøren/leverandøren kan dokumentere at det i rimelig omfang er annonsert etter lærlinger, og at en fylkeskommune eller annen relevant institusjon etter en konkret henvendelse fra entreprenøren ikke har sett seg i stand til å formidle lærlinger.
- Ett av unntakene i forskrift om plikt til bruk av lærling i offentlige kontrakter av 17.12.2016 § 9 kommer til anvendelse.

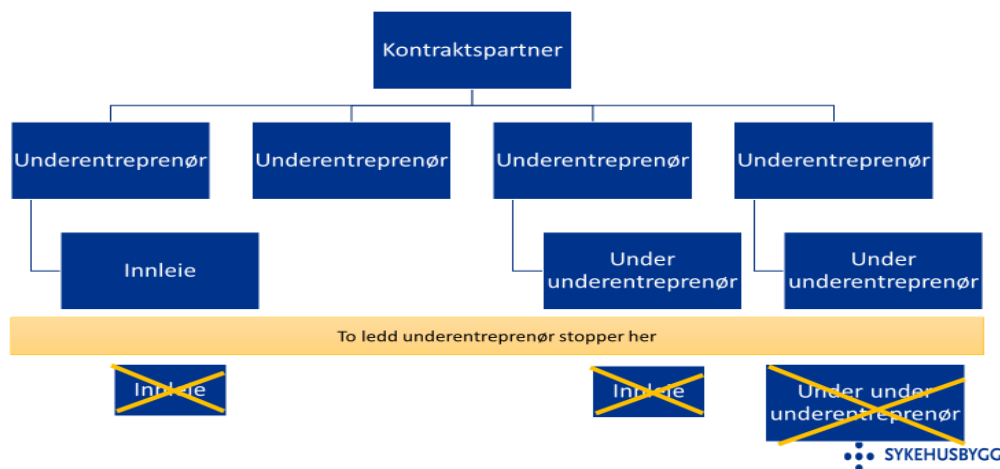
6. Krav om bruk av fast ansatte

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal arbeidet utføres av fast ansatte i minst 80 % stilling, uavhengig av om arbeidere er ansatt hos kontraktspart eller eventuelle underentreprenører/-leverandører. For innleid arbeidskraft må innleier stille krav om at bemanningsbyråer praktiserer og kan dokumentere minimum 80 % stillingsandel og forutsigbare arbeidsperioder.

Kontraktspart skal ved oppstart, og i på forespørsel dokumentere at kravene vil bli oppfylt.

7. Bruk av underentreprenører

Totalentreprenøren kan ikke uten byggherrens skriftlige samtykke, ha flere enn to ledd i leverandørkjeden under seg, se **B Kontraktbestemmelser** kapittel 10.

Kontraktsparts bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig. Byggherren kan nekte bruk der han har saklig grunn.

Ved inngåelse av kontrakter om underentreprise skal kontraktspart innhente skatteattest, jf. forskrift om offentlige anskaffelser¹. Fra underentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Kontraktspart skal uoppfordret fremlegge skatteattesten for byggherren minst 10 arbeidsdager før oppstart på byggeplassen.

Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan byggherren gi skriftlig varsel om retting innen en rimelig tidsfrist. Om forholdet ikke rettes innenfor fristen, kan byggherren kreve at underentreprenøren skiftes ut uten omkostninger for byggherren.

8. Melding om kontraktsmedhjelpere/ underleverandører

Kontraktspart skal gi melding i Pims 365 om kontraktsmedhjelpere i rimelig tid² før kontraktsmedhjelpers oppstart på byggeplass. Meldingen skal ha vedlagt utfylt skjema **D.3 Bruk av kontraktsmedhjelpere - med Lønns- og Arbeidsvilkår (BAKLA)**, ref. **D.3 Flytskjema - nytt firma på byggeplass**. Dette er for å sikre at krav til virksomheter, innregistrering og forhåndsregistrering av mannskap skjer i henhold til avtalte forutsetninger.

9. Begrensning i adgang til å bruke innleid arbeidskraft

Bruk av innleid arbeidskraft fra produksjonsbedrift og bemanningsselskap skal varsles byggherren i rimelig tid før oppmøte på byggeplass. Byggherren kan nekte bruk der han har saklig grunn. Innleide arbeidstakere som ikke er varslet byggherren, kan bli bortvist fra byggeplassen.

¹ Se også krav om fullmakt til innhenting av opplysninger fra Skatteetaten.

² Normalt 10-14 dager før.

Innleie fra bemanningsbyrå skal kun skje innenfor de vilkår og intensjoner som følger av arbeidsmiljøloven og de aktuelle tariffavtaler, herunder kravet om likebehandling i AML § 14-12a.

All omgåelse av regelverk skal forebygges.

Der det foreligger en lokal avtale om innleie, har innleie- og utleiebedriften en gjensidig plikt til å kunne dokumentere at innleiebedriften er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett og at avtalen om innleie er inngått med tillitsvalgt.

Øvrig innleie fra bemanningsforetak, er kun tillatt i samme utstrekning som midlertidig ansettelse og må oppfylle lovens strenge krav. Innleiebedriften må kunne begrunne og dokumentere grunnlaget.

For å sikre et effektivt vern mot omgåelse av krav til dekning av utgifter til reise, kost og losji etter pkt. 8, skal innleiebedriften stille krav om at innleid arbeidskrafts bosted er definert i arbeidsavtalen. Ved arbeid som krever overnatting utenfor definert hjemsted, skal det dokumenteres betaling for kostnader knyttet til reise, kost og losji.

10. Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Kontraktspart er ansvarlig for at egne ansatte og ansatte hos underleverandører har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av denne forskriften, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen
- Lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven)

Kontraktspart plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underentreprenører/-leverandører. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder. Det skal også dokumenteres oppfyllelse av krav om dekning av reise, kost og losji

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal kontraktspart rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underentreprenør/-leverandør er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Byggherren har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert og verifisert. Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos kontraktspart kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving, selv om kontraktspart retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underentreprenørleddet, kan byggherren på samme måte kreve at kontraktspart skifter ut underentreprenøren. Dette skal skje uten omkostninger for byggherren.

Byggherren har rett til å definere innhold og omfang av kontroll av lønns- og arbeidsvilkår hos kontraktspart sine kontraktsmedhjelpere der slik kontroll utføres av kontraktspart.

11. Krav til språk

Det er viktig å unngå at det skjer ulykker på grunn av at noen ikke forstår informasjonen som blir gitt.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. Kontraktspart skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underentreprenører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

Kontraktspart skal sørge for at alle arbeidstakere arbeider sammen med en overordnet som behersker et skandinavisk språk eller engelsk og det aktuelle fremmedspråket. Kontraktspart plikter i denne sammenheng å sørge for nødvendig oversettelse av skriftlig informasjon, instruksjoner og rutiner slik at disse er forståelig for berørte arbeidstakere.

Kontraktspart plikter videre å sørge for nødvendig tolk når dette er nødvendig for å formidle muntlig informasjon.

12. Krav til dokumentert yrkesskedeforsikring

Kontraktspart skal før oppstart på byggeplass dokumentere at egne ansatte og ansatte hos underentreprenører som utfører arbeid på kontrakten, er dekket av lovpålagt yrkesskedeforsikring. Dette gjelder også ansatte i utenlandske firma.

Byggherren kan bortvise arbeidstakere/foretak som ikke kan dokumentere at yrkesskedeforsikring er etablert.

13. Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel/forbud mot kontantbetaling

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte og ansatte hos underentreprenører skal utbetales til konto i bank.

All annen betaling kontraktspart foretar i forbindelse med utførelsen av dette kontraktsarbeid skal også betales med elektronisk betalingsmiddel.

14. Rapporteringsplikt til Skatteetaten, Utland.

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller utenlandsk underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Skatteetaten i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Kontraktspart er ansvarlig for at slik rapportering skjer nedover i kontraktskjeden. Kontraktspart skal løpende dokumentere til byggherren at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt ilagt byggherren som følge av at kontraktspart ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er Leverandørens ansvar og skal betales av ham.

15. Tiltak mot svart arbeid - manglende innrapportering av arbeidsforhold, skatt og avgift

Kontraktspart skal før kontraktssignering levere fullmakt til Sykehusbygg HF for innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold med videre, jf. **Del I Konkurransbeskrivelsen vedlegg 2 Fullmakt til å innhente opplysninger fra Skatteetaten**. Kontraktspart skal på samme måte levere slik fullmakt for sine underentreprenører senest 10 arbeidsdager før deres oppstart på byggeplass, jf. **D.3 Skattefullmakt UE**. Kontraktspart kan også levere slik fullmakt som ledd i egen risikovurdering av mulige kontraktsmedhjelpere. Dersom kontraktspartner kan vise til egne etablerte rutiner for kontroll av skatteforhold hos sine underentreprenører kan det avtales annen arbeidsflyt.

Byggherren kan ved skriftlig varsel med en rimelig frist kreve fremlagt kopi av månedlig a-melding innsendt fra kontraktspart og eventuelle underleverandører etter a-ordningen til NAV, SSB og Skatteetaten om utvalgte ansattes inntekt, arbeidsforhold og forskuddstrekk, samt arbeidsgiveravgift og finansskatt for virksomheten.

16. Mislighold av kontraktsforpliktelser – konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på kravene i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser. Alle avtaler kontraktspart inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

17. System for oppfølging av seriøsitetsskrav

Byggherrens dataverktøy skal benyttes til registrering, saksbehandling og rapportering av seriøsitetsskrav og HMS-arbeidet (bl.a. Pims 365 og HMSREG).